

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean
și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August.

UN NUMĂR 3 LEI.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, Ier. Ciungan, I. Breazu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringearn
A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și
partic. 180 lei. Redacția și Administrația la Aiud, strada Unirii 46.

Coeducația e un joc primejdios.

Imi propun, mai întâi, a discuta **eficacitatea coeducației** în general, fără a ține seamă de ordonanța ministerială, care ne creează deocamdată mari dificultăți prin sporirea claselor dela 7 la 10.

Coeducația, spun susținătorii ei, ne oferă însemnate avantagii în educația morală și socială. Fie-mi permis, în lipsă de cercetări personale, a cită câteva rânduri după un educator elvețian, partizan infocat al coeducației, ce în mod fragmentar s'au mai citat în coloanele acestei reviste.¹

„Aș recomanda părinților cari n'au decât băieți sau fete să-și pună, intrucât e posibil, cât de curând copiii lor în clase coeducative, sau dacă aceasta nu se poate, să favorizeze jocurile, lucrările și excursiile cu copii de cellalt sex. Este de-o importanță foarte mare pentru seriosul vieții, pentru pregătirea psihologică la căsătorie prin cunoașterea celuiilalt sex, ca băieții și fetele de toate vârstele să se fi deprins unii cu alții și chiar de cu prima treaptă a vieții. Coeducația înlătură romantismul în nori, necunoașterea reciprocă și îndrăgostirile fulgerătoare și dezastruoase ce rezultă uneori din această necunoaștere reciprocă. Nu cred că bărbatul ar putea respecta femeea, dacă adolescentul a ignorat intru toate pe adolescentă²”.

1. *Amicul Școalei* No. 7 a. c. 2. Ferrière: *L'Éducation dans la famille*, Neuchâtel 1923, pag 65.

Sustinătorii coeducației sunt încântați indeosebi, de frumoasele „camaraderii” ce se leagă între băieți și fete. Coeducația e salutară, zic ei, din multe puncte de vedere, dar mai ales educația socială este exclusă fără practica coeducației. Apoi nu se poate aștepta ca cele două sexe să se respecte, fără a se cunoaște reciproc, etc., ș. c. l.

Dar coeducația ne oferă mai multe inconveniente în formarea caracterului, decât avantajii, spun cei opuși acestei inovațiuni a pedagogiei moderne — și cu drept cuvânt după cum vom vedea îndată.

Marele educator elvețian **Foerster**, numește coeducația o lucrare empirică, fără scop bine definit, rezultată din așa zisul „impresionism pedagogic” și o pune printre „idealurile incomplete în educație.

Ce se obiectează coeducației?

Evoluția omenirii și progresul nu trebuie să tindă la înlăturarea opoziției spirituale ce există între sexe. Fiecare sex trebuie să aibă un ideal deosebit al caracterului. Cu toate acestea fiecare sex trebuie să împrumute ceva din caracterul celui opus însă acel ceva să-l întrebuințeze în mod propriu lui. Femeea să împrumute ceva din voința tare a bărbatului „nu spre a se afirma în felul unui bărbat, ci mai curând spre a întrebuința eroismul său în a simpatiza cu alții, renunțând dela sine însuși”. Bărbatul va cultiva într'insul calități feminine nu spre a-și slăbi energia și a deveni capricios „ci pentru a se ridică la stăpânirea de sine după cerințele conștiinței și dragostei”.

Dar nici un sex nu poate exercita asupra celuilalt o înrăurire educatoare înainte de a-și realiza propriul său tip în toată plinătatea sa. Să fie atenți aci partizanii coeducației: unde e influența salutară ce și-o exercită reciproc cele două sexe? Eu nu văd decât una nesalutară căci, ce vor învăța fetițele dela băiețașii fără caracter și virilitate? — O asprime de maniere, nimic altceva — și invers.

Coeducația nu ține seamă prea mult de individualitatea diferită a copiilor. Instrucția în comun a băieților și a fetelor e cu atât mai nepedagogică cu cât desvoltările celor două sexe nu sunt de loc paralele și cu cât idealul caracterului celor două sexe e mai diferit.

Există un deziderat al educației noi: „cât mai multe efecte utile prin cât mai puține sforțări inutile”. Oare pericolele ce ni le arată Ferrière și ceilalți nu s'ar putea înlătura și fără practica coeducației și fără sforțările ei inutile și dăunătoare?

De dragul camaraderiei și a pregătirii psihologice la căsătorie? Dar „fericirea conjugală e cu totul altceva decât bună camaraderie” zice Foerster. Și într'adevăr ideea lui Toltoi pre-

conizată în „Sonata Kreutzer” că între soți să nu existe decât legături fraterne, e o utopie.

Apoi nu e mai puțin adevărat că prin camaraderie și o prea cunoaștere reciprocă femeia pierde mult din delicatetea ei din acel „mister al femeii,” pe care bărbatul îl consideră sfânt și care exercită o influență nebănuită asupra lui. „Tânăra fată trebuie să-și alcătuiască din rezerva sa interioară o citadelă de neatins: aceasta va fi pentru ea adevărata emancipare”.³

În ancheta întreprinsă în școlile superioare ale Bavariei s'au semnalat pericole din punct de vedere moral și ceva și mai periculos: tensiunea ce există și trebuie să existe între sexe, dădea loc unei indiferențe absolute.

Psihologul american Stanley-Hall învinovățește coeducația că produce degenerescența tipului feminin. Fericirea conjugală a decăzut în America, grație noului tip de femeia americană: femeia șofer, care ține cu orice preț a se lua la întrecere cu bărbatul.

Dacă facem aceste constatări și nu admitem în principiu coeducația, nu însemnează că pretendem o separare absolută a sexelor, cum se face în internatele noastre de azi și cum ar pretinde ord. min. (Să vină la școală la ore deosebite).

„Cu cât vom ști să deosebim educația care convine fiecărui sex, cu atât va fi nevoie mai puțin să le separăm în mod artificial”.

Întâlnirile cât mai dese sunt binevenite. Să se favorizeze jocurile, lucrările și excursiile împreună, băieții și fetele să se deprindă unii cu alții în toate vârstele, dar să fim cu grijă, să-i știm governa. Căci altminteri jocul devine primejdios.

* * *

Difficiles nugae! Discuții inutile, căci nimic din cele spuse nu ne servește în deslegarea chestiunii ce ne interesează și anume: Să se facă sau nu coeducație în cursul supraprimer?

Din capul locului mă voi feri a răspunde la această întrebare. Căci cele susținute aci contra coeducației sunt generalități cari nu se aplică tuturor vârstelor și tuturor felurilor de școlari, variind dela la sat la oraș și dela o națiune la alta.

Ar fi bine să se știe însă, înainte de a discuta ceva că după cum educația făcută la întâmplare și în plină stradă nu merită numele de educație, tot așa punerea în aceeași clasă și bancă a ambelor sexe, nu merită numele de coeducație. Prin coeducație trebuie să se înțeleagă, în orice caz, o operă pozitivă și constructivă ce implică multă grijă și cunoștințe speciale.

Cine poate spune atunci că corpul nostru didactic e pregătit pentru practica coeducației? Cu practica de până acum

am reușit noi a schimba ceva din starea lucrurilor și mai ale? din felul oriental în care e privită femeia de țăranul nostru. Nu prea și... fie-mi îngăduit a încheia cu acest mic tablou plastic:

O dimineață de vară. Sătenii ies la munca câmpului. Înainte un grup de bărbați cu sapele pe umeri, pășesc alene glumind și fumându-și țigările. În urmă un grup de femei cu copii la sân, gârbovite sub apăsarea uneltelor și a merindelor pentru o zi întreagă, dau de zor din picioare spre a nu rămâne prea mult în urmă... etc., etc.

Și totuși „în școala primară nici nu se poate face altceva, decât coeducație“.

Ier. Ciungan.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

No. 495—1930 Obiect: *Prevenirea incendiilor de păduri.*

Sesisați de Prefectura județului nostru atragem atențiunea tuturor învățătorilor noștri asupra incendiilor de păduri, cari produc atâta pagubă în averea comunelor și a statului. Domnii învățători să facă educație națională în zilele de sărbători și dumineci, arătând sătenilor însemnătatea pădurilor din punct de vedere al bogățiilor naționale; în special vor arăta influența pădurilor asupra ploilor. Vor sfătui pe săteni și copiii de școală ca să cruțe pădurile, ne fiindu-le permis *ca să facă foc în pădure*. Le vor pune în vedere, că cei ce vor contraveni acestei dispozițiuni vor fi aspru pedepsiți.

No. 727—1930 Obiect: *Sămânță de viermi de mătăsă gratuită.*

Vă aducem la cunoștință, că Adm. Casei Școalelor a luat hotărârea să distribue și în anul acesta sămânță de viermi de mătase învățătorilor și învățătoarelor cari se ocupă cu această ramură de activitate. Cei ce doresc să primească astfel de sămânță să ni-se adreseze nouă și noi le vom trimite la timpul său sămânța dorită

No. 6430—1930 Obiect: *Inscrierea elevilor școalelor particulare.*

În senzul ordinului No. 8868—1930 al Ministerul Instrucțiunii, direcțiunile de școli primare ale Statului nu pot, înscrie din oficiu pe elevii școalelor particulare cu drept de publicitate cari au fost declarați repetenți. Acești elevi repetenți pot continua cursurile la școalele particulare cu drept de publicitate, unde conform art. 65 (al 1) din legea învățământului particular, *promojiunea*, se face ca la școalele *Statului*.

No. 854—1930. *Obiect: Taxa pentru inserarea publicațiilor.*

În baza ord. On. Minister No. 29799—1930, avem onoarea a vă face cunoscut, că taxele pentru publicațiuni s'au majorat cu începere dela 1 Ianuarie 1930.

Astfel pentru inserarea publicațiilor de autorizări de școli, s'a fixat taxa de lei 400 dela 250 cum a fost în trecut și pentru autorizări de personal didactic, taxa fixă de lei 160 dela 100 cum a fost mai înainte.

Aceste sume vor fi depuse pe seama Monitorului Oficial, la Depuneri; la Administrația Financiară, iar recipisa va fi înaintată Ministerului pentru a o înainta odată cu publicațiunea respectivă, locului în drept.

No. 876—1930. *Obiect: Răspunderea învățătorului.*

Vă trimitem spre strictă executare copia ordinului No. 34862—1930 al On. Minister al Instrucțiunii Publice:

„Ministerul este informat, că în școlile primare se introduc diferite persoane, unele de bună credință și investite cu drepturi de alte autorități, iar altele urmărind anumite interese personale. Aceste persoane fac experiențe, uneori cu urmări destul de grave pentru elevi, iar altele fac cercetări și anchete, fără să aibă aprobarea Ministerului.

Am onoare a vă aduce la cunoștință, că pe viitor, nu veți mai îngădui în școala Dvs. nici un fel de experiență din partea nimănui fără autorizarea Ministerului.

Veți cunoaște că sunteți răspunzători față de Minister și părinții copiilor, de tot ce s'ar putea întâmpla elevilor Dvs. dela intrarea lor pe poarta școlii și până la plecarea lor dela școală”.

No. 414—1930 Obiect: Înaintarea proc. verbale.

Către școlile particulare și confesionale din județ.

Vă facem cunoscut că Ministerul a dispus, ca școlile particulare și confesionale să înainteze în curs de 3 zile după fiecare inspecție, câte un exemplar din procesele verbale și susținătorului școlii respective, iară îndeplinirea acestei dispozițiuni, o va justifica la prima inspecție cu condica de expediție.

Revizor, M. Sasu.

No. 12—1930.

Asociația învățătorilor, secția jud. Alba.

Ca completare la Convocarea din Nrul precedent al Revistei, pentru adunarea Federalei, dăm următoarea Circulară, venită dela Presidiul Asociației gen. din București, prin Biroul Asociației regionala din Cluj.

Asociația generală a învățătorilor din România.

No. 116—1930. DOMNULE PREȘEDINTE.

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință următoarele hotărâri ale comitetului executiv a Federației Corpului Didactic din România:

1. Fiecare secție județeană a Federației se va constitui astfel:

a Comitetul de conducere va fi format din cele două, trei unde sunt universități, comitetele unite.

b Acest comitet federativ-județean își va alege din sânul său un președinte, doi vice-președinți, un secretar și un casier cari vor forma biroul permanent.

c Secția își va fixa un sediu.

d Pentru cheltuelile necesitate de acțiunile comune, fiecare asociație va contribui cu o cotă ce să hotărăște de către comitetului Federației.

e Secțiile județene ale Federației urmărând să lucreze potrivit arățărilor de mai sus, nu-și vor face statute deosebite.

Asociațiile componente își păstrează conform statutelor Federației ființa și organizația lor.

f Intregă corespondența Comitetului central executiv către secțiile județene ale federației se va trimite ca și până acum prin Asociațiile respective; — și tot astfel secțiile federative vor corespunda cu comitetul central prin aceleași asociații.

2. *a* Numărul unu al buletinului Federației, a cărei apariție a întârziat atât din cauze tehnice cât și bănește, va fi trimis tot prin secțiile celor trei Asociații pentru a fi distribuit colegilor.

b Comitetele Asociațiilor județene sunt rugate să urgenteze cât vor putea mai mult atât distribuirea exemplarelor cât și încassarea costului, 20 lei exemplarul, care se va trimite global pe adresa Comitetului central al fiecărei Asociații. În acest scop credem că s'ar putea utiliza și data de 23 Martie. În orice caz cele mai întârziată cote ale buletinului nu trebuie să treacă data de 10 Aprilie, când costul tipăritului trebuie negreșit achitat.

3. Potrivit hotărârii luate de Federație la adunarea sa dela 26 Ianuarie, în București, urmează ca în Ziua de Duminecă 23 Martie dimineața, să aibă loc în capitalele de județ adunările secțiilor județene ale Federației din toată tara.

În județele unde federalizarea nu se va fi efectuat până la această dată, ea se va face în prealabil, chiar în ziua adunării sau, acolo unde va fi posibil, în ziua precedentă.

Adurarea dela 23 Martie va avea să discute și să hotărăască asupra următoarelor chestiuni:

a Intrarea în legalitate față de membrii corpului didactic în chestia coeficientului la gradație, pentru anul financiar 1930.

b Restituirea imediată a reținerilor tortate făcute de Stat asupra salariilor noastre în 1928--29.

c Ridicarea până la minimum de existență omenească a salariilor inițial al învățătorilor și profesorilor.

d În cazul unei noi amânări rechemarea congresului extraordinar. După terminarea discuțiilor, care vor trebui limitate

strict numai în jurul acestor patru puncte, se va vota o energică moțiunea semnată de toți membri aderenți. Această moțiune semnată astfel se va înainta telegrafic primului ministru, ministrului de instrucție și, telegrafic sau poștal comitetului executiv al federației pe adresa Domnului Profesor D. Hurmuzescu, Str. Victor Emanuel No. 16 București, III.

Veți îngriji să anunțați din vreme această adunare generală, pentru ca să poată participa cel mai mare număr posibil de colegi.

În același timp veți lua toate măsurile pentru ca atât reprezentanții presei locale cât și corespondenții celei din capitală să fie prezenți în scopul de a se da cea mai largă publicitate discuțiilor, hotărârilor și moțiunii votate.

Dela stăruința ce veți pune în organizarea cât mai serioasă a însemnatei adunări dela 23 Martie, care este și cea dintâiu manifestare a Federației, atârnă în cea mai mare parte atât succesul acțiunii începută prin congresul din 1 Decembrie trecut cât și întreaga acțiune de viitor a tuturor puterilor noastre strânse în jurul școlii.

Președinte :

L. S.

Secretar General :

V. Ţoni.

V. P. Dumitrescu.

Notă. O circulară identică s'a trimis și colegilor din celelalte asociații pentru a vă face cât mai lesnicioasă imediată Dvs. colaborare.

Sebeșel, la 9 Martie 1930.

Preș. A. Duplea

Societatea de ajutorare reciprocă în caz de moarte a învățătorilor din județul Alba.

No. 2—1930

Convocare.

Membrii societății noastre sunt convocați la adunarea generală pe ziua de 23 Martie a. c. orele 11 a. m. în localul școlii primare de stat din Alba Iulia cu următoarea :

Ordine de zi.

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Dare de seamă asupra mersului societății.
4. Dare de seamă asupra situației fondului.
5. Reorganizarea comitetului.
6. Eventuale propuneri.

Alba Iulia, 17 Martie 1930.

Președinte,
M. Sasu.

Poșta Administrației.

Confirmăm primirea abon. de 150 lei pe anul curențe dela următorii : I. Simulescu, S. Vancea, A. Pungucz, I. Udrea, B. Székely, I. Rusan, I. Terchilă, I. Bănățean, M. Nistor, L. Ceuca,

Iuliu Moldovan 300 lei, B. Gherman, Pompeiu Popa, P. Opincariu, I. Voșean, F. Besoiu, D. Faur, M. Hința, E. Lie, Miron Muntean, N. Stoica, D. Ordean, R. Bena, Gr. Ursu, A. Ekardt, D. Dragomir 100 lei, I. Miclea 30 lei.

Societatea de ajutorare

confirmă primirea următoarelor sume:

Gh. Krizbai 200 lei, Aug. Franz 250 lei, Leon Moldovan 100 lei, Iuliu Roșca 600 lei, Edmund Elekes 200 lei, Traian Brătoi 200 lei, Em. Repede 200 lei, Cornel Domșa 200 lei, Laur. Popa 200 lei, Virginia Drăgan 100 lei, Valer Spățăcean 200 lei, Melhior Váradi 100 lei, Rozalia Popa 100 lei, Ion Stan 200 lei, Șofron Mitrea 200 lei, Em. Neagoie 100 lei, Ion Rusan 100 lei, I. Terchilă 400 lei, Iuliu Moldovan 600 lei, Gr. Bădilă 200 lei, Fr. Farkas 200 lei, P. Opincariu 200 lei, I. Voșean 100 lei, A. Duvlea 200 lei, F. Besoiu 100 lei, D. Faur 100 lei, Mina Hința 100 lei, Elis. Lie 100 lei, M. Secașiu 100 lei, P. Chirca 200 lei, I. Dobre 200 lei, S. Floca 200 lei, D. Oană 200 lei, S. Ramonițan 200 lei, Ion Avram 200 lei, I. Cionca 200 lei, Gh. Ghișe 200 lei, I. Cutean 200 lei, A. Riurean 200 lei, A. Timariu 100 lei, N. Rațiu 100 lei, Maria Florea — Pian 100 lei, Silvia Muntean 100 lei, Ioana Lașița 100 lei, I. Breazu 100 lei, L. Floca 100 lei, Ana Boescu 100 lei, Anast. Radu 100 lei, A. Colceriu 100 lei, M. Ștefănescu 100 lei, M. Costanda 100 lei, V. Arsin 100 lei.

La Cooperativa Invățătorilor Aiud

se pot trage pe pânză bună și prevede cu lețe și verigi solide toate hărțile și tablourile din școlile noastre și anume:

1.	Harta județului Alba	Lei	200
2.	„ României	„	300
3.	„ Europei	„	300
4.	„ Asiei	„	300
5.	„ Africei	„	300
6.	„ Americelor	„	340
7.	„ Australiei	„	260

Tablourile istorice și intuiție 70 lei per bucată.